

WERSZE AAC

JANA BRZECWY

Praca zbiorowa:
Nauczycieli Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego w Ełku

Od Autorek

Publikacja, którą oddajemy w Państwa ręce, powstała z potrzeby serca i praktyki codziennej pracy z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach komunikacyjnych, w tym ze spektrum autyzmu, afazją, zespołem Downa czy niepełnosprawnością intelektualną. Jako nauczycielki Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ełku, na co dzień spotykamy się z wyzwaniami związanymi z budowaniem porozumienia z dziećmi niemówiącymi lub posługującymi się ograniczonym językiem werbalnym. Dlatego zdecydowałyśmy się na opracowanie znanych i lubianych wierszy Jana Brzechwy w formie dostosowanej do komunikacji alternatywnej i wspomagającej (AAC).

Wiersze zostały przełożone na język symboli PCS (Picture Communication Symbols), które stanowią jedno z najczęściej stosowanych narzędzi komunikacyjnych w pracy z dziećmi niemówiącymi. Dzięki temu możliwe stało się nie tylko zrozumienie treści wiersza, ale również aktywne uczestnictwo dzieci w zajęciach poprzez wskazywanie, czytanie wspomagane, a nawet inscenizację z użyciem tablic komunikacyjnych.

1. ZOO	5. Lis	9. Kangur	13. Krokodyl	17. Słoń
2. Tygrys	6. Wilk	10. Żubr	14. Żyrafa	18. Wielbłąd
3. Struś	7. Żółw	11. Dzik	15. Niedźwiedź	19. Żuk
4. Papuga	8. Zebra	12. Małpa	16. Pantera	

AAC (Augmentative and Alternative Communication) to podejście, które otwiera nowe możliwości porozumiewania się, dając dzieciom szansę na wyrażanie emocji, potrzeb, opinii oraz uczestniczenie w życiu społecznym i edukacyjnym na miarę ich możliwości. Zastosowanie symboli PCS w kontekście literackim nie tylko wspiera rozwój językowy, ale również rozwija kompetencje poznawcze, społeczne i emocjonalne. W niniejszej publikacji chcemy pokazać, że klasyka literatury dziecięcej może być dostępna dla każdego dziecka niezależnie od poziomu funkcjonowania językowego. Naszym celem jest zachęcenie nauczycieli, terapeutów i rodziców do wspólnej, symbolicznej wędrówki przez świat wyobraźni Brzechwy, wzbogaconej o narzędzia AAC.

Jan Brzechwa ZOO

Matolek raz zwiedzał zoo

I wołał co chwila: "O-o!"

"Jaka brzydka papuga!"

"Żyrafa jest za długa!"

"Słoń za wysoki!"

"A po co komu te foki?"

"Zebra ma farbowane żebra!"

"Tygrys

Chętnie by mnie stąd wygrzął!"

"Na, a zajrzyjmy pod daszek:

Żółw - tuś, bratku, tuś!"

"A to? Ptaszek.

Nieży ptaszek -

Struś!"

Wreszcie zbliża się do wielbłąda,

Uważnie mu się przygląda

I powiada wskazując na niego przez kraty:

"Owszem, nieży. Niczego! Szkoda tylko, że garbaty!"

"Co

słuchać,

panie

tygrysie

?"

"A

nic.

Nudzi

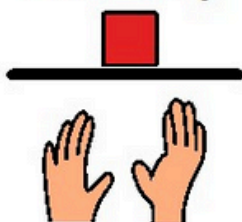
mi

sie."

"Czy

chciałby

pan

wyść

zza tych krat?"

"Pewnie.

Przynajmniej
bym

pana

zjadł."

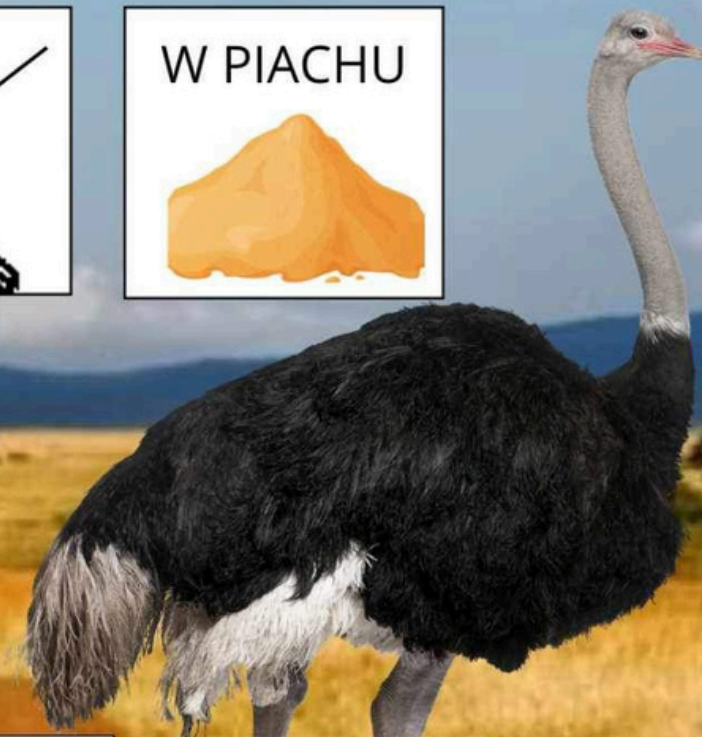
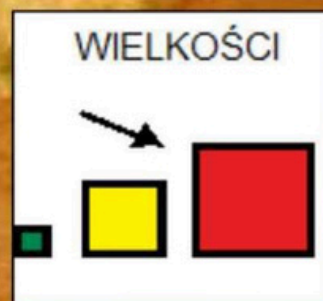
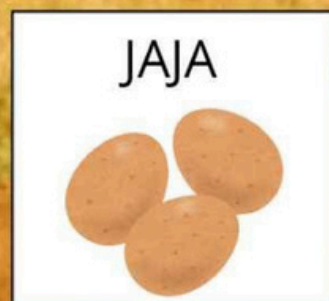
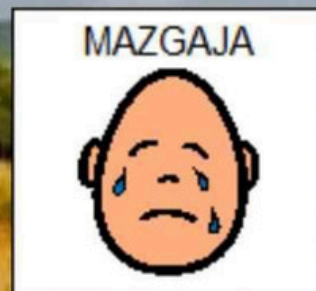
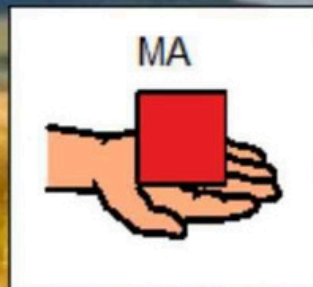
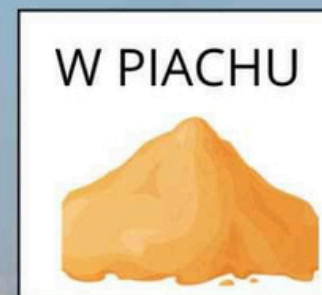
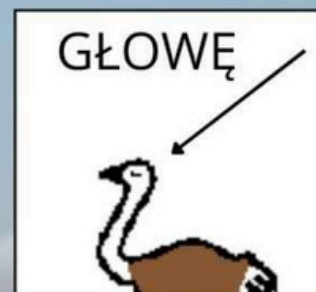
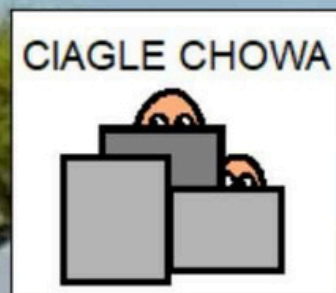
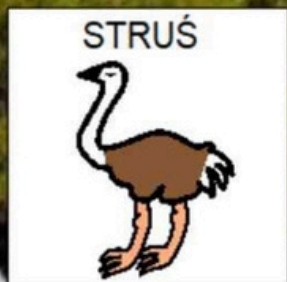
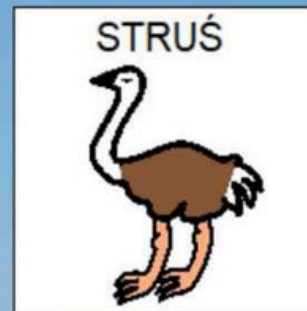

"TYGRYS"
Jan Brzechwa

JAN
BRZECZWA

STRUŚ

opracowała Adriana Sztachańska

Papuga

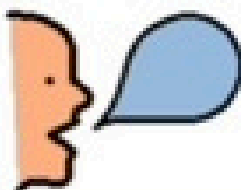
"Papuzko,

papuzko,

Powiedz

mi

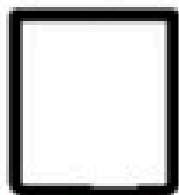
coś

na uszko."

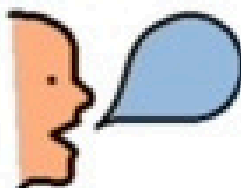
"Nic

Ci

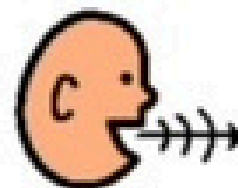
nie powiem

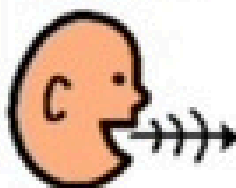
boś Ty

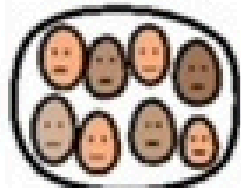
plotkarz.

Powtórzysz

każdemu

kogo spotkasz."

"LIS"
Jan Brzechwa

Rudy

ojciec,

rudy

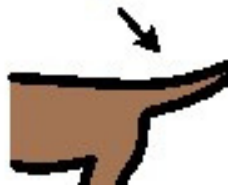
dziadek.

Rudy

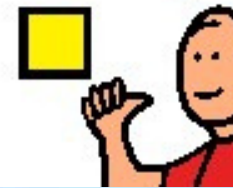

ogon

to

mój

spadek.

A

ja

jestem

rudy

lis.

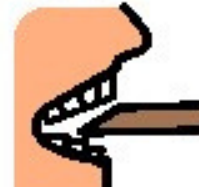
Ruszaj

stąd

bo
będę

gryzł.

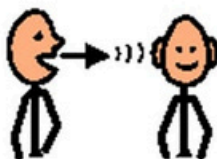

Jan Brzechwa
„Wilk”

Powiem Ci

W

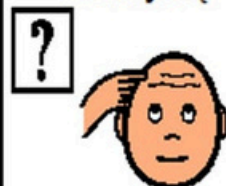
słowach

kilku,

Co myślę

O

tym wilku:

Gdyby

nie

był

na obrazku

Zaraz by

Cię

zjadł,

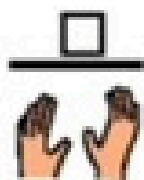
głuptasku.

Żółw

chciał

pojechać

koleją,

Lecz koleje

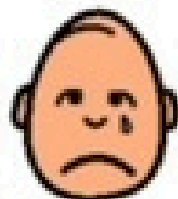
nie tanieją,

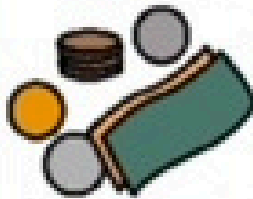
Żółwowi

szkoda

pieniędzy:

"Pójde

pieszo,

będę

prędzej".

Opracowała: Anna Zawadzka

zebra

Jan Brzechwa

ZEBRA

Czy

?

ta

zebra

jest

prawdziwa?

Czy to tak

?

naprawdę

bywa?

Czy też

?

malarz

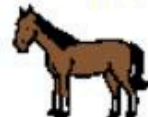
z bożej łaski?

Pomalował

osła

w paski ?

KANGUR

Jakie

Pan

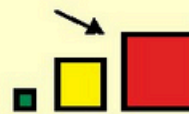
ma

stopy

duże

Panie

kangurze

Wiadomo

dlatego

kangury

W

skarpetkach

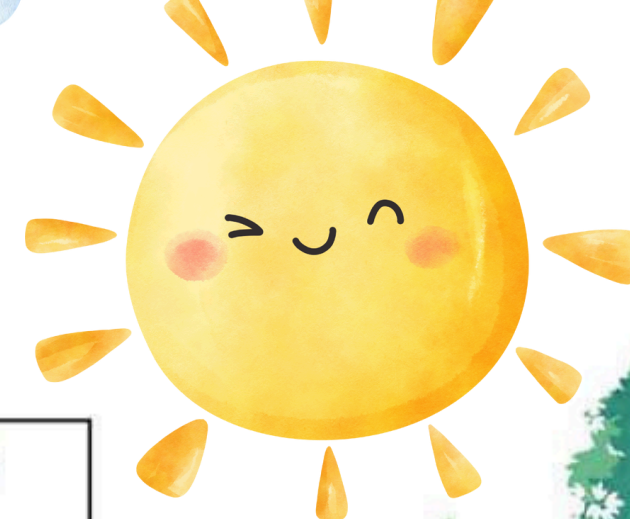

robią

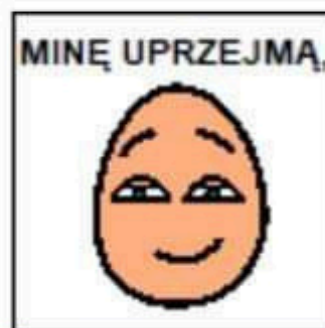
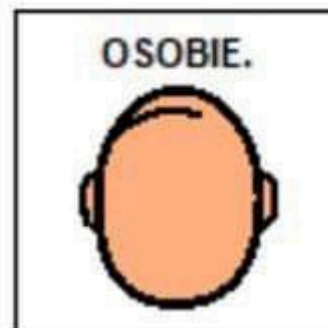
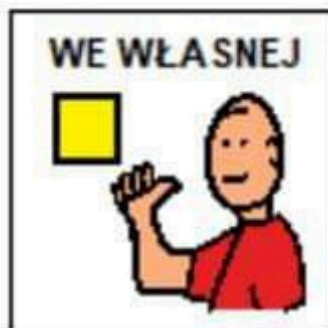
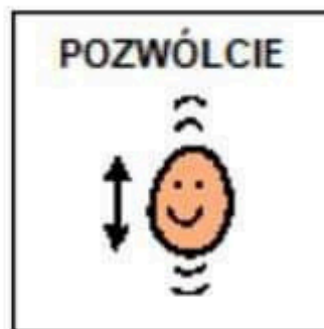

dziury

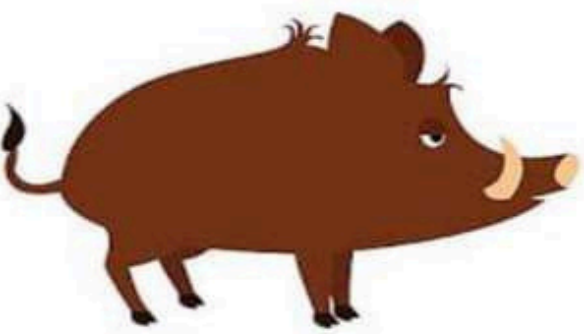

JAN BRZECZWA "ŻUBR"

JAN BRZECHWA „DZIK”

DZIK

A cartoon illustration of a brown wild boar with small tusks, standing and facing left.

JEST

A solid black horizontal bar.

DZIKI

A cartoon illustration of a bald person's head and shoulders. A hand is tickling their neck, with curved arrows indicating the tickling motion. The person has a neutral expression.

DZIK

A cartoon illustration of a brown wild boar with small tusks, standing and facing left.

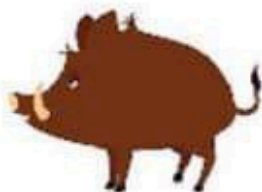
JEST

A solid black horizontal bar.

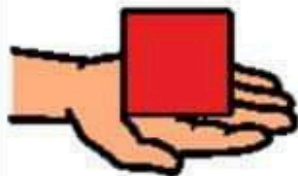
ZŁY

A cartoon illustration of an angry face with a furrowed brow, a grimace, and two bones sticking out of the ears.

DZIK

MA

BARDZO OSTRE

KŁY

KTO ?

SPOTYKA

W LESIE

DZIKA

TEN

NA DRZEWO

SZYBKO

ZMYKA

Opracowały: Anna Mikołajczyk
Małgorzata Kisiała

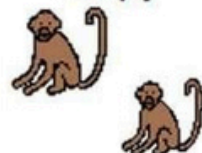

Jan Brzechwa „Małpa”

Małpy

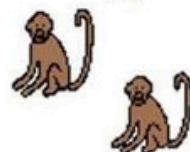
skaczą

niedościgle,

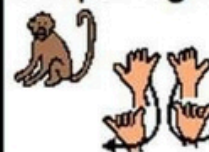
Małpy

robią

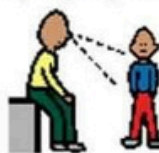
małpie figle,

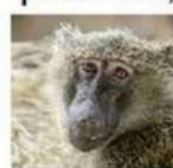
Niech Pan

spojrzy na

pawiana,

Co za małpa,

proszę Pana.

Opracowały: Marlena Maciejewska

Katarzyna Zawadzka

KROKODYL

Skąd

ty

jesteś

krokodylu

Ja?

Znad

Nilu

Wypuść

mnie

na kilka

chwil

To

zawiozę

Cię

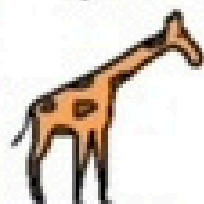
nad

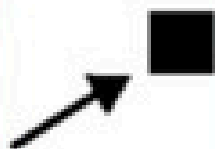
Nil

Żyrafa

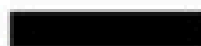
tym

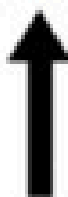
głównie

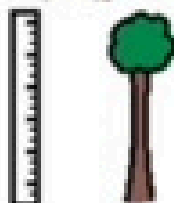
żyje.

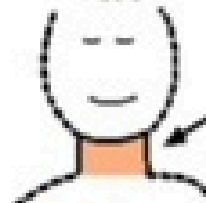
Że w górę

wyciąga

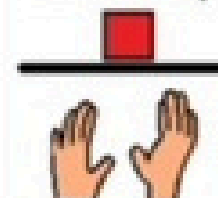
szyję.

A ja

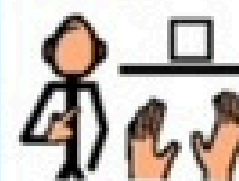
zazdroszczę

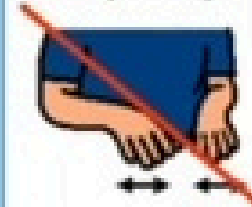
żyrafie.

Ja

nie potrafię.

Opracowała: Anna Zawadzka

Jan Brzechwa
„Niedźwiedź”

Proszę

państwa,

oto miś.

Miś

jest

bardzo

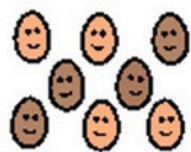
grzeczny

dziś,

Chętnie państwu

łapę

poda.

Nie chcę

podać?

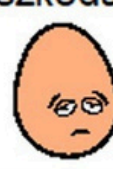

A

to

szkoda.

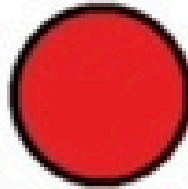
Pantera

jest

cała

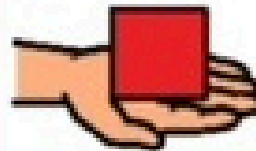
w cętki,

A przy tym

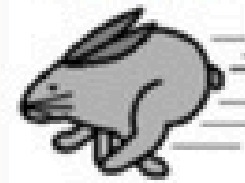
ma

bieg

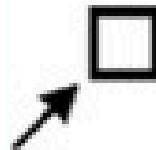
taki prędko,

Że chociaż

tego

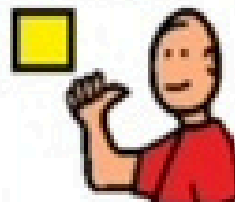
nie lubi,

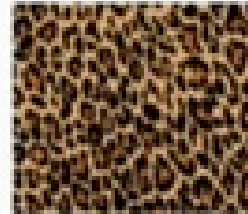
Biegnać

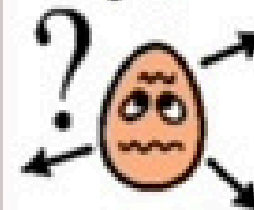
własne

cętki

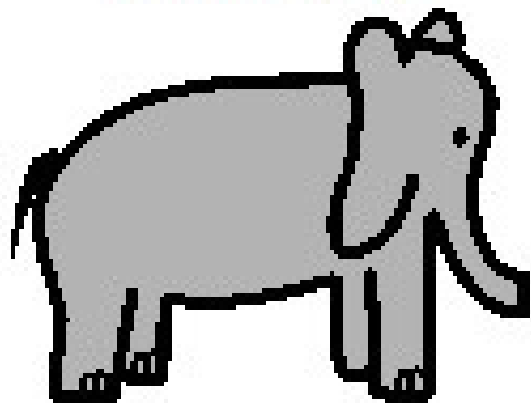

gubi.

Opracowała: Anna Zawadzka

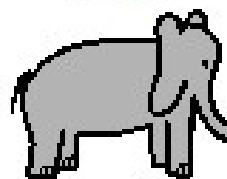
SŁOŃ

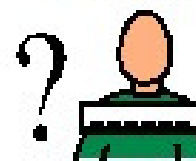
TEN

SŁOŃ

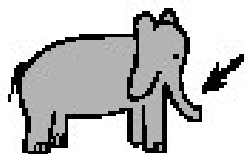

NAZYWA SIĘ

BOMBI.

MATRĄBE,

LECZ

NANIEJ

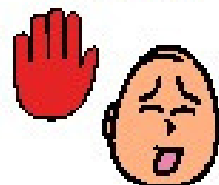
NIE TRĄBI.

DLACZEGO?

NIE BĄDŹ

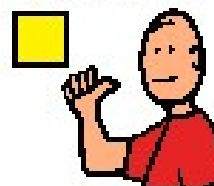
CIEKAWY.

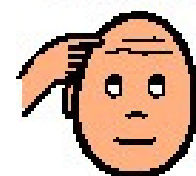
TO JEGO

PRYWATNE

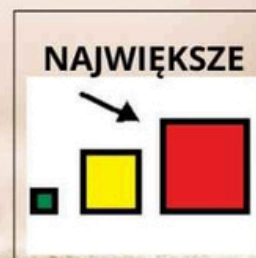
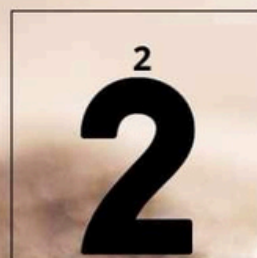
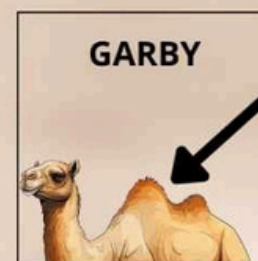
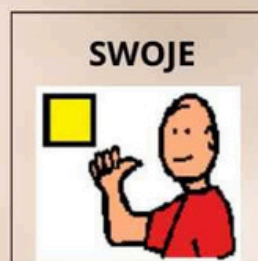
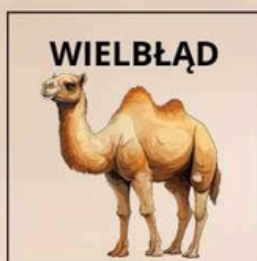
SPRAWY.

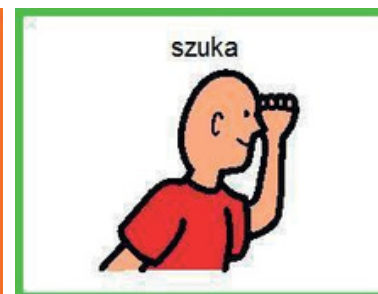
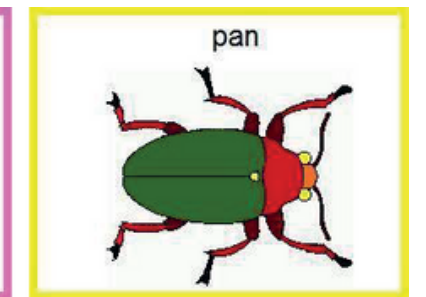
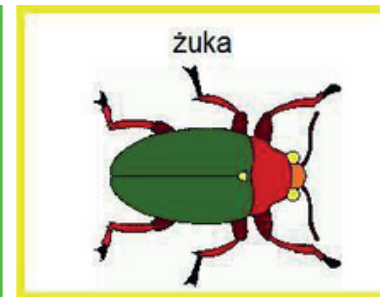
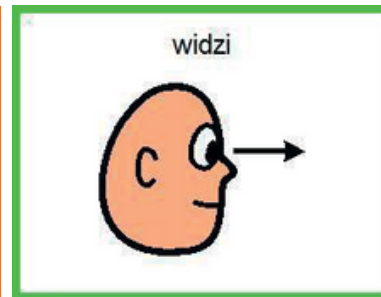
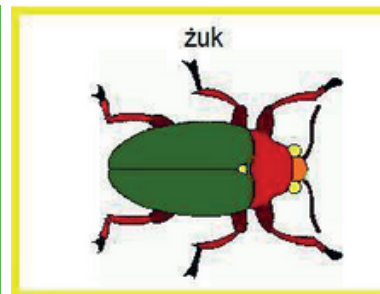
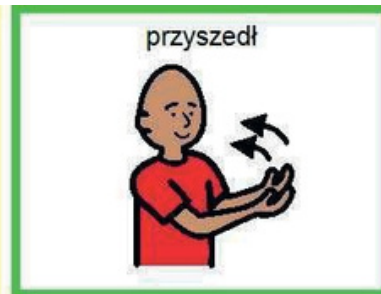
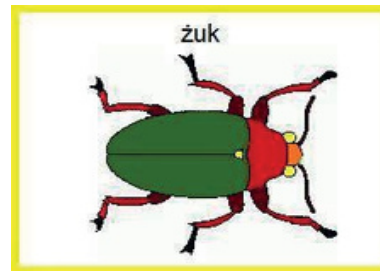
Opracowały:
Anna Mikołajczyk
Małgorzata Kisiała

JAN BRZECHWA

WIELBŁĄD

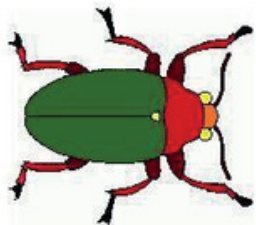
Jan Brzechwa „Żuk”

skoczył

żuk

jak

polny konik

z galanterią zdjął

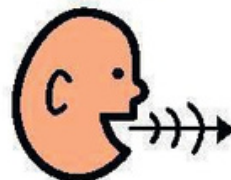

melonik

i

powiada

wstań

biedronko

wyjdź

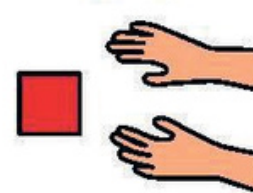
przyjdź

na słońko

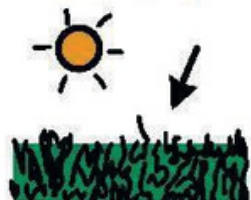
wzmę

ciebie

aż na łączkę

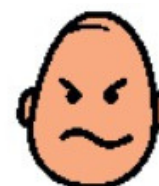
poproszę

o twą rączkę

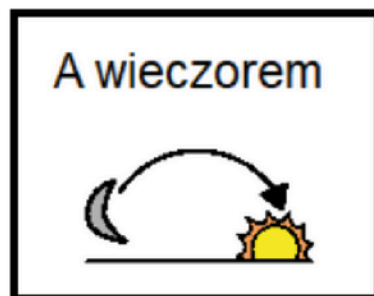
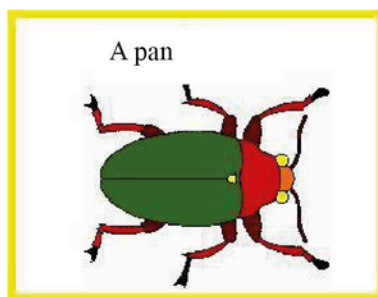
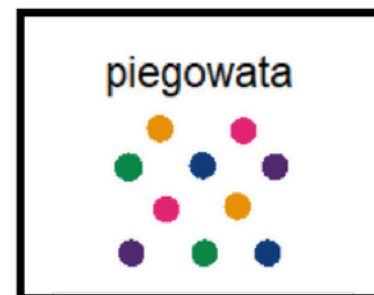
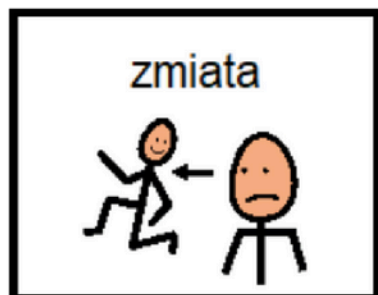
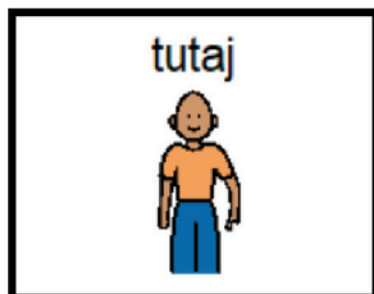

oburzyła się

biedronka

z muchomorem

bo od środka

aż po brzegi

ma wspaniałe,
wielkie piegi

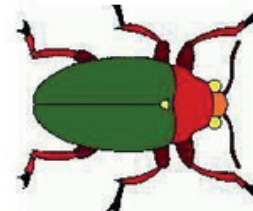
stąd

nauka

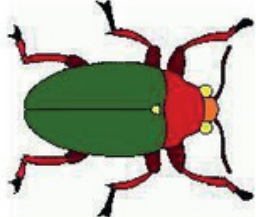

jest dla

żuka

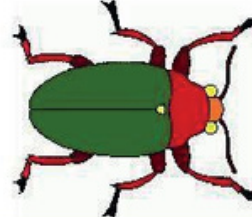
żuk

na żonę

żuka

szuka

OPRACOWANIE:

Adriana Sztachańska

Anna Zawadzka

Wioleta Cuper

Edyta Musialik

Kamila Kasprzak

Małgorzata Kisiąła

Anna Mikołajczyk

Marlena Maciejewska

Katarzyna Zawadzka

Aneta Niedźwiedzka-Godlewska

Monika Herman

2025

